



Brüsszel, 2023. május 11.
(OR. en)

9026/23

SOC 293
GENDER 44
ECOFIN 404

FELJEGYZÉS

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Előző dok. sz.:	8487/23
Tárgy:	Tervezet – A Tanács következtetései a nemek közötti egyenlőség dimenziójának a szakpolitikákban, programokban és költségvetésekben való általános érvényesítéséről – Jóváhagyás

1. Az elnökség elkészítette a nemek közötti egyenlőség dimenziójának a szakpolitikákban, programokban és költségvetésekben való általános érvényesítéséről szóló tanácsi következtetések tervezetét.
2. A következtetések a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézete (EIGE) „Evidence to action: gender equality and gender mainstreaming in the COVID-19 recovery (Tények és cselekvés: a nemek közötti egyenlőség és a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítése a Covid19-válság utáni helyreállítás során)” című jelentésén alapulnak, melyet a 9298/23 dokumentum tartalmaz.
3. A következtetéseket a szociális kérdésekkel foglalkozó munkacsoport tagjai a munkacsoport 2023. március 22-i, április 20-i és május 8-i ülésén tanulmányozták.
4. Az e feljegyzés mellékletében foglalt szövegtervezetről elvi megállapodás született.

5. Felkérjük az Állandó Képviselők Bizottságát, hogy:

- nyugtázza az EIGE jelentését, melyet a 9298/23 dokumentum tartalmaz, valamint
 - jóváhagyás céljából továbbítsa az e feljegyzés mellékletében foglalt következtetéstervezetet az EPSCO Tanács 2023. június 12-i ülésére.
-

**A nemek közötti egyenlőség dimenziójának általános érvényesítése a szakpolitikákban,
programokban és költségvetésekben**

Tervezet – A Tanács következtetései¹

TUDATÁBAN ANNAK, HOGY

1. A nemek közötti egyenlőség és az emberi jogok a legfontosabb európai értékek közé tartoznak, a nők és férfiak közötti egyenlőség pedig az Európai Unió egyik alapelve, amelyet a Szerződések és az Európai Unió Alapjogi Chartája is rögzítenek,
2. Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 8. cikke előírja az Unió számára, hogy tevékenységeinek folytatása során törekedjen a férfiak és nők közötti egyenlőtlenségek kiküszöbölésére, valamint az egyenlőség előmozdítására,
3. A nemek közötti egyenlőség előmozdítására irányuló szakpolitikák létfontosságúak a gazdasági növekedés, a jólét és a versenyképesség szempontjából. Az, hogy a nők és a férfiak egyenlően, teljeskörűen és hatékonyan vegyenek részt minden területen, beleértve a foglalkoztatás területét is, előfeltétele a virágzó Unió megvalósításának és fenntartásának. Az olyan előrettekintő szakpolitikai válaszok, mint a 2030-ra vonatkozó barcelonai célok alapvető fontosságúak a gazdasági növekedés és a nők gazdasági szerepvállalásának előmozdítása szempontjából,

¹ A Pekingi Cselekvési Platform végrehajtása áttekintésének keretében elfogadott következtetések, különös tekintettel a következő kritikus problématerületre: H. (A nők helyzetének javítását célzó intézményi mechanizmusok).

4. A szociális jogok európai pillérének 2. elve („Nemek közötti egyenlőség”) szerint „a nőkkel és a férfiakkal szembeni egyenlő bánásmódot és a nemek közötti esélyegyenlőséget minden területen biztosítani és ösztönözni kell, így a munkaerőpiaci részvétel, a foglalkoztatási feltételek és a szakmai előmenetel tekintetében is. A nők és a férfiak egyenlő értékű munkáért egyenlő díjazásra jogosultak.”² A szociális jogok európai pillérének megvalósítására vonatkozó, a Bizottság által előterjesztett cselekvési terv azt tűzte ki célul, hogy a nemek közötti foglalkoztatási különbség 2030-ra 2019-hez képest legalább a felére csökkenjen annak érdekében, hogy megvalósulhasson az a 2030-ra szóló általánosabb cél, hogy a 20–64 év közötti lakosság legalább 78 %-a foglalkoztatott legyen,
5. A nők fizetett és minőségi munkában való részvételének növelése alapvetően fontos a gazdasági növekedés és a versenyképesség szempontjából, és ezért intézkedéseket kell hozni annak érdekében, hogy a munkaerőpiaci lehetőségek és a munkahelyi bánásmód tekintetében megvalósuljon a nők és férfiak közötti egyenlőség, különösen a munka, illetve a családi és a magánélet összeegyeztetésének elősegítése által,
6. A 8. foglalkoztatási iránymutatás hangsúlyozza, hogy fontos a szociális beruházás támogatása, a szegénység és a társadalmi kirekesztés elleni fellépés és az egyenlőtlenségek kezelése, többek között a tagállamok adó- és ellátórendszereinek a kiigazítása, valamint a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó szakpolitikáik elosztási hatásának az értékelése révén. A kormányzati adó- és kiadási döntések erőteljes társadalmi és gazdasági hatásokkal járnak, alakítják az emberek munkával és gazdasági részvétellel kapcsolatos választásait, ennél fogva pedig hatással vannak a nők és a férfiak pénzügyi autonómiájára,

² Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság által 2017. november 17-én kihirdetett, a szociális jogok európai pillére.

7. A Nők Negyedik Világkonferenciáján 1995-ben elfogadott Pekingi Cselekvési Platform „A nők helyzetének javítását célzó intézményi mechanizmusok”-at (H terület) a tizenkét kritikus problématerület egyikeként, valamint a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítésének előfeltételeként azonosította,
8. A Pekingi Cselekvési Platform 202. pontja szerint „a kormányoknak és más szereplőknek aktív és látható politikát kell előmozdítaniuk a nemi dimenzió valamennyi szakpolitikában és programban való érvényesítésére vonatkozóan annak érdekében, hogy a döntéshozatal megelőzően elemezzék a nőkre, illetve a férfiakra gyakorolt hatásokat.” (nem hivatalos fordítás)³,
9. Nagyon fontos a nemek közötti egyenlőség kettős megközelítésének alkalmazása, amely a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítését, vagyis a nemek közötti egyenlőség dimenziójának valamennyi szakpolitikába, programba és költségvetésbe való szisztematikus beépítését konkrét, a nemek közötti egyenlőség előmozdítására irányuló szakpolitikákkal és célzott intézkedésekkel ötvözi.

EMLÉKEZTETVE ARRA, HOGY

10. A Tanács 2019-ben felkérte az Európai Bizottságot és a tagállamokat, hogy „[b]iztosítsák a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítésének hatékony és szisztematikus megvalósítását és folyamatosságát valamennyi szakpolitikai területen, mégpedig a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítését szolgáló gyakorlati eszközöknek – többek között nemekhez kötődő célok és mutatók bevezetése, a jogalkotási és a szakpolitikai intézkedések nemi szempontú hatásvizsgálata, valamint a nemek közötti egyenlőség szempontját érvényesítő költségvetés-tervezés révén történő – megerősítésével, valamint a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítésének nyomon követését szolgáló, ágazatközi együttműködési és elszámoltathatósági mechanizmusokon keresztül, mind uniós, mind tagállami szinten”⁴,

³ Egyesült Nemzetek Szervezete, *A Nők Negyedik Világkonferenciáján 1995-ben elfogadott Pekingi Nyilatkozat és Cselekvési Platform*, 1995. október.

⁴ 14938/19.

11. A Tanács 2021-ben felkérte az Európai Bizottságot, hogy „fokozza azokat az erőfeszítéseket, amelyek a nemek közötti egyenlőség szempontjának a jövőbeli uniós stratégiákban és szakpolitikákban való szisztematikus érvényesítését célozzák, többek között a nemek közötti egyenlőség szempontját érvényesítő költségvetés-tervezés” és „a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos nyomonkövetési rendszer módszertanának kidolgozásával”, valamint „– a minőségi jogalkotásra vonatkozó iránymutatásokkal összhangban – a releváns uniós jogalkotási és szakpolitikai intézkedések tekintetében végzett, nemek közötti összehasonlító elemzések fokozatos megerősítésével, hiszen ezek kulcsfontosságú eszközök a nemek közötti egyenlőség érvényesítéséhez”⁵,
12. A Tanács 2022-ben felkérte a tagállamokat, hogy mozgósítsák elő a nemi szempontok általános érvényesítését az Ukrajnában és a világ más részein lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek, különösen a nők és a lányok támogatása során. Arra is felkérte a tagállamokat, hogy mozgósítsák elő a nemi szempontok általános érvényesítését valamennyi ágazatban és a meglévő adatok alapján a gazdasági válság kezelése érdekében elfogadott intézkedések kialakítása, végrehajtása és értékelése során. A Tanács felkérte továbbá az Európai Bizottságot és a tagállamokat, hogy mozgósítsák elő a nemi szempontok általános érvényesítését a digitális és zöld átállással kapcsolatos valamennyi kutatásban, döntésben és szakpolitikában, továbbá az energiaszegénységgel kapcsolatos valamennyi szakpolitikában⁶,
13. Az Európai Bizottság a 2020–2025 közötti időszakra szóló nemi esélyegyenlőségi stratégiájában kimondja, hogy „[a] nemi dimenziónak az összes uniós szakpolitikában és folyamatban történő érvényesítése alapvető fontosságú a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó célkitűzés elérése szempontjából.”⁷,

⁵ 12829/21.

⁶ 15133/22.

⁷ 6678/20.

14. Az Európa Tanács a következőképpen határozza meg a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítését: „a szakpolitikai folyamatok (át)szervezése, tökéletesítése, fejlesztése és értékelése annak érdekében, hogy a szakpolitikai döntéshozatalban rendszerint részt vevő szereplők minden szinten és minden szakaszban valamennyi szakpolitikába beépítsék a nemek közötti egyenlőség dimenzióját” (nem hivatalos fordítás)⁸,
15. A nemek közötti egyenlőség általános érvényesítésének sikeres végrehajtásához átfogó politikai elkötelezettségre van szükség többek között az előzetes nemi szempontú hatásvizsgálatok, valamint a szakpolitikák értékelése, az erős intézményi mechanizmusok és a kapacitásépítés iránt. A nemekre lebontott statisztikai adatok és mutatók elengedhetetlen eszközöket képeznek a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos szakpolitikai célkitűzések megvalósítása szempontjából,
16. A nemek közötti egyenlőség általános érvényesítésének – a többek között a nemek közötti egyenlőség szempontját érvényesítő költségvetés-tervezés intézményesítése által történő – megvalósítása alapvetően fontos a nemek közötti különbségek megszüntetését célzó releváns szakpolitikák finanszírozása szempontjából,
17. A válságokra való reagálás kontextusában a nemek közötti, makacsul fennálló különbségek sikeres kezeléséhez – ezáltal pedig a nemek közötti egyenlőség felé történő előrehaladás felgyorsításához – különösen fontos a nemek közötti egyenlőség szempontjának alkalmazása az elemzésekben, az értékelésekben és a költségvetés-tervezésben. A válságreagálási intézkedések – beleértve azokat is, amelyek a Covid19-világjárványnak, valamint Oroszország Ukrajna elleni agresszív háborújának a hatásait hivatottak kezelni – képesek lehetnek fokozatosan megszüntetni a nemek közötti, régóta fennálló különbségeket, valamint segíthetnek a nemi alapú és a kapcsolati erőszak megelőzésében és az ellene való küzdelemben, továbbá előmozdíthatják a nők gazdasági szerepvállalását, ami inkluzív növekedéshez és versenyképességhez vezet,

⁸ Európa Tanács. Gender mainstreaming: conceptual framework, methodology and presentation of good practices (A nemek közötti egyenlőség általános érvényesítése: elvi keret, módszertan, valamint a bevált gyakorlatok bemutatása). Strasbourg, 1998.

18. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról szóló rendelet (28) preambulumbekzdése megállapítja, hogy a nőket különösen sújtotta a Covid19-válság⁹,
19. A rendelet 18. cikke (4) bekezdésének b) pontja előírja a tagállamok számára „annak bemutatás[át], hogy a helyreállítási és rezilienciaépítési terv hogyan járul hozzá (...) az érintett tagállamnak címzett (...) releváns országspecifikus ajánlásokban, illetve a Bizottság által az európai szemeszter keretében hivatalosan elfogadott más releváns dokumentumokban azonosított kihívások összességének vagy jelentős részének eredményes kezeléséhez;”,
20. A rendelet 18. cikke (4) bekezdésének o) pontja előírja a tagállamok számára annak bemutatását, „hogy a helyreállítási és rezilienciaépítési tervben szereplő intézkedések várhatóan hogyan járulnak hozzá a nemek közötti egyenlőséghez és a mindenki számára biztosítandó esélyegyenlőséghez, valamint e célkitűzések általános érvényesítéséhez, összhangban a szociális jogok európai pillérének 2. és 3. elvével, az ENSZ 5. fenntartható fejlődési céljával, valamint adott esetben a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó nemzeti stratégiával;”,
21. A nők és férfiak esélyegyenlőségével foglalkozó tanácsadó bizottság 2022 novemberében elfogadta a „Gender mainstreaming in budgets at national, regional and local levels” (A nemek közötti egyenlőség általános érvényesítése a nemzeti, a regionális és a helyi szintű költségvetésekben) című véleményt¹⁰, amely a tagállamoknak, az Európai Bizottságnak és a Tanácsnak címzett ajánlásokat tartalmaz,

⁹ HL L 57., 2021.2.18., 17. o. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról szóló (EU) 2021/241 rendelet. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX%3A32021R0241>

¹⁰ A nők és férfiak esélyegyenlőségével foglalkozó tanácsadó bizottság, *Opinion on gender mainstreaming in budgets at national, regional, and local level in the EU (Vélemény a nemek közötti egyenlőségnek az Unión belül a nemzeti, a regionális és a helyi szintű költségvetésekben való általános érvényesítéséről)*. https://commission.europa.eu/publications/opinions-advisory-committee-equal-opportunities-women-and-men_en

NYUGTÁZVA

22. A Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézete (EIGE) „*Evidence to action: gender equality and gender mainstreaming in the COVID-19 recovery*” (Tények és cselekvés: a nemek közötti egyenlőség és a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítése a Covid19-válság utáni helyreállítás során) című jelentése, amely tartalmazza többek között a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközzel szülő rendeletben¹¹ foglalt, a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos rendelkezések elemzését, valamint annak az elemzését, hogy miként jelenik meg a nemek közötti egyenlőség szempontja a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervekben,
23. Az EIGE azon megállapítása, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközzel szülő rendeletre irányuló javaslatból eredetileg hiányzott a nemek közötti egyenlőség szempontja,
24. Az EIGE azon megállapítása, hogy a tagállamok által a helyreállítási és rezilienciaépítési tervükben foglalt intézkedéseknek és reformoknak csak nagyon kis része összpontosít a nemek közötti egyenlőség szempontját érvényesítő intézkedésekre, annak ellenére, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköznek általános célkitűzését képezi a Covid19-világjárvány által – egyéb érintett csoportok mellett – a nőkre gyakorolt kedvezőtlen társadalmi és gazdasági hatások enyhítése,
25. Az EIGE azon megállapítása, hogy a nemek közötti egyenlőséggel foglalkozó szakértőknek a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervek előkészítése és kidolgozása során történő szorosabb bevonása a tagállamokban hatékonyabb intézkedéseket eredményezhetett volna a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó nemzeti szakpolitikai prioritásokkal való szinergiateremtés, a nemek közötti egyenlőség tervekben való általános érvényesítésének az elősegítése, valamint a Covid19-világjárványból adódó, a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos kihívásokra való reagálás céljából,
26. Az EIGE azon megállapítása, hogy „A nemekre lebontott adatok és a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítését szolgáló eszközök elengedhetetlenek a nemi dimenzió helyreállítási és rezilienciaépítési tervekbe való beépítéséhez szükséges adatok, információk és eszközök biztosítása szempontjából.” (nem hivatalos fordítás)¹²,

¹¹ 9298/23.

¹² EIGE, *Evidence to action: gender equality and gender mainstreaming in the COVID-19 recovery* (Tények és cselekvés: a nemek közötti egyenlőség és a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítése a Covid19-válság utáni helyreállítás során), 36. o.

27. Az Európai Bizottságnak a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz egyenlőségre gyakorolt hatása tekintetében végzett elemzése, amely azt mutatja, hogy a tagállamok a helyreállítási és rezilienciaépítési tervükben különböző módokon kezelték a nemek közötti egyenlőség területén fennálló kihívásokat, mégpedig konkrét – és potenciálisan tartós hatásokkal járó – reformok, célzott beruházások, valamint az egyenlőség különböző szakpolitikai területeken való általános érvényesítése révén, továbbá hogy a 2022 novemberéig elfogadott nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervekben a nemek közötti egyenlőségre összpontosító intézkedések aránya a három legmagasabb aránnyal rendelkező tagállam esetében 8 % és 11 % között alakult¹³,

TEKINTETTEL ARRA, HOGY

28. E következtetések a Tanács, a Bizottság és az Európai Parlament, valamint az e területen érdekelt felek által végzett korábbi munka és az általuk tett politikai vállalások alapján, többek között a mellékletben felsorolt dokumentumok figyelembevételével készültek,

¹³ Európai Bizottság, Recovery and Resilience Scoreboard Thematic analysis on Equality (A helyreállítási és rezilienciaépítési eredménytábla tematikus elemzése az egyenlőségről), 2023. január.

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA FELKÉRI A TAGÁLLAMOKAT, hogy hatáskörükkel összhangban, a tagállami sajátosságokat figyelembe véve, valamint a szociális partnerek szerepét és önállóságát tiszteletben tartva:

29. fokozzák a nemek közötti egyenlőségnek és a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítésének az előmozdítására irányuló erőfeszítéseket intézményi mechanizmusok révén minden szinten, többek között regionális és helyi szinten is, az alábbiak révén:
- a) annak biztosítása, hogy a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítése ténylegesen megvalósuljon, mégpedig összkormányzati megközelítés keretében és valamennyi kormányzati politikában, a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatban rendelkezésre álló szakértelem teljes körű kiaknázásával;
 - b) a hatékony intézményi mechanizmusokról szóló korábbi tanácsi következtetések végrehajtásának folytatása, valamint olyan koordinációs mechanizmusok létrehozása valamennyi minisztériumon belül, amelyek segítségével elegendő ismeretek és technikai készségek állnak rendelkezésre ahhoz, hogy a nemek közötti egyenlőség valamennyi szakpolitikai területen általánosan érvényesüljön;
 - c) a minisztériumok közötti koordináció biztosítása a nemek közötti egyenlőségnek a kormányzati politikában való általános érvényesítése terén a végrehajtás megerősítése, valamint a bevált gyakorlatok és a levont tanulságok cseréjének megkönnyítése érdekében;
 - d) nemzeti szakpolitikai célkitűzések, szakpolitikai keretek, illetve a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó stratégiák, valamint cselekvési tervek elfogadása; továbbá
 - e) a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítésére irányuló munka hatékonyságának nyomon követése és értékelése a nemek közötti egyenlőség előmozdítása érdekében;

30. biztosítsák a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervükben, valamint az egyéb uniós finanszírozási eszközökben foglalt, a nemek közötti egyenlőség javítását célzó intézkedéseknek az időben történő és tényleges végrehajtását, továbbá biztosítsák, hogy e folyamat során mindvégig figyelembe vegyék a nemek közötti egyenlőséget, többek között olyan rendelkezésre álló eszközök igénybevételével, mint például a nemek közötti egyenlőség szempontját érvényesítő közbeszerzés;
31. mozdítsák elő és fejlesszék a nemek szerint lebontott statisztikai adatok gyűjtését, elemzését, közzétételét és felhasználását annak érdekében, hogy az valamennyi szakpolitikai területen alapul szolgáljon a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítéséhez, anélkül, hogy ez túlzott adminisztratív terhet jelentene, és ennek keretében:
- a) biztosítsák, hogy a nemzeti statisztikai rendszer és az illetékes kormányzati hatóságok nemek szerint lebontott statisztikai adatokat gyűjtsenek, elemezzenek és mutassanak be, és ezeket az adatokat tegyék hozzáférhetővé a nyilvánosság számára;
 - b) gondoskodjanak elegendő erőforrás biztosításáról a statisztikai adatok gyűjtését és feldolgozását koordináló nemzeti statisztikai hivatalok számára annak érdekében, hogy megfelelően lehessen reagálni a nemek szerint lebontott adatok szükségességére;
 - c) bízzák meg a kormányzati hatóságokat azzal, hogy az egyénekre vagy egyének csoportjaira vonatkozó statisztikai adatokat nemek szerinti bontásban, valamint – adott esetben – egyéb releváns jellemzőkkel kombinálva adják meg a kormánynak szóló minden jelentésben, minden szakpolitikai területen;
 - d) biztosítsák, hogy a közszolgálati alkalmazottak módszertani támogatásban, iránymutatásban, illetve képzésben részesülhessenek annak érdekében, hogy körükben ismertebbé váljon a nemek szerinti bontásban való adatgyűjtés fontossága, tudjanak hatékonyan dolgozni a nemek szerint lebontott statisztikákkal, és jobban megértsék az ilyen statisztikák jelentőségét; valamint
 - e) hozzanak konkrét intézkedéseket annak érdekében, hogy a nemek szerint lebontott statisztikák összeállítása általános gyakorlattá, a közzététel pedig előírássá váljon;

32. biztosítsanak elegendő és célzott finanszírozást a nemek közötti egyenlőtlenségek, többek között a gazdaság, a foglalkoztatás, a bérek, az ápolás-gondozás és a nyugdíjak terén fennálló egyenlőtlenségek csökkentését célzó intézkedésekre, valamint a nemi alapú erőszak megelőzésének és az ellene irányuló küzdelemnek az elősegítését célzó intézkedésekre, továbbá a megfizethető és magas színvonalú kisgyermekkorai neveléshez és gondozáshoz, illetve tartós ápoláshoz-gondozáshoz való hozzáférést támogató, közelmúltbeli tanácsai ajánlások nyomán hozandó intézkedésekre;
33. szisztematikusan mozdítsák elő a nemek közötti egyenlőség dimenziójának beépítését a szakpolitikai döntéshozatal és a jogalkotás valamennyi szakaszába, ideértve a tervezést, a döntéshozatalt, a végrehajtást és az értékelést is, valamint erősítsék tovább a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítése melletti politikai elkötelezettséget, illetve az azzal kapcsolatos elszámoltathatóságot;
34. működjenek együtt a nemek közötti egyenlőséggel foglalkozó szakértőkkel, többek között civil társadalmi szervezetekkel és tudományos körökkel folytatott érdemi konzultációk útján annak biztosítása érdekében, hogy a nemek közötti egyenlőség dimenziója minden jelentősebb kezdeményezés esetében érvényesüljön, azok minden szakaszában, vagyis a tervezés, a végrehajtás és az értékelés során is.

FELKÉRI AZ EURÓPAI BIZOTTSÁGOT ÉS A TAGÁLLAMOKAT, hogy saját hatáskörükkel összhangban, a tagállami sajátosságokat figyelembe véve, valamint a szociális partnerek szerepét és önállóságát tiszteletben tartva:

35. valósítsák meg a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítését a szakpolitikai döntéshozatalban, a programokban és a költségvetésekben minden területen, a következők révén:
 - a) nemek szerint lebontott adatok gyűjtése, terjesztése, elemzése és felhasználása;
 - b) konkrét szakpolitikai célkitűzések és konkrét célértékek meghatározása a nemek közötti meglévő különbségek megszüntetése érdekében;
 - c) a rendelkezésre álló eszközök és módszerek felhasználása a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítésének valamennyi döntéshozatali folyamatban történő megerősítése érdekében; valamint
 - d) iránymutató szakpolitikai dokumentumok elfogadása, biztosítandó a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítésének – többek között a költségvetési folyamat során történő – szisztematikus, hosszú távú végrehajtását, a nemzeti joggal összhangban;
36. biztosítsák, hogy az európai szemeszter keretében – a foglalkoztatási iránymutatásokkal összhangban – teljes mértékben figyelembe vegyék a pénzügyi, gazdasági és munkaerőpiaci reformok nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos szempontjait, és hogy a szemeszterben rejlő lehetőségeket teljes mértékben kiaknázzák a nemek közötti egyenlőség Unión belüli előmozdítására;
37. kövessék nyomon és értékeljék a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítése terén már végrehajtott intézkedések hatékonyságát, többek között a költségvetési folyamat keretében is, például külső és független értékelések megrendelése révén;
38. értékeljék ki és mérjék fel a szakpolitikáknak, valamint a finanszírozási és egyéb források elosztásának a nőkre és férfiakra gyakorolt elosztási hatását annak érdekében, hogy a jövőben hatékony, célzott intézkedéseket lehessen hozni;
39. biztosítsák a szisztematikus kapacitásépítést és a módszertani eszközök alkalmazását, valamint a nemek közötti egyenlőséggel foglalkozó szakértőkkel folytatott érdemi konzultációt, továbbá mozgósítsák elő az ágazatközi együttműködést annak érdekében, hogy valamennyi szakpolitikai területen elősegítsék és fokozzák a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítését.

FELSZÓLÍTTJA AZ EURÓPAI BIZOTTSÁGOT, hogy:

40. biztosítsa, hogy a nemek közötti egyenlőség dimenzióját módszeresen, általánosan érvényesítsék a szakpolitikai kezdeményezésekben, amint azt a 2020–2025 közötti időszakra szóló nemi esélyegyenlőségi stratégiája is kiemeli, valamint lépjen előre az egyenlőségközpontú Unió létrehozására vonatkozó kötelezettségvállalásának teljesítése terén;
41. mozgósítsa elő a „nemek közötti egyenlőség szempontját érvényesítő költségvetés-tervezés” fogalmának közös uniós meghatározását, amelyet az Európa Tanács a következőképpen határoz meg: „a költségvetéseknek a nemek szempontján alapuló értékelése, amely a nemi dimenziót a költségvetési folyamat minden szintjébe beépíti, valamint a nemek közötti egyenlőség előmozdítása érdekében átstrukturálja a bevételeket és kiadásokat” (nem hivatalos fordítás)¹⁴;
42. biztosítsa, hogy a nemek közötti, makacsul fennálló különbségek megszüntetése érdekében a nemek közötti egyenlőség szempontjai beépüljenek az uniós költségvetés végrehajtásába, többek között különösen a nemek közötti egyenlőségnek és a nők gazdasági szerepvállalásának az előmozdítását célzó intézkedések finanszírozása révén, összhangban a többéves pénzügyi kereten belüli, vonatkozó kiadási programokkal, továbbá az Európai Bizottság arra szolgáló módszertanának maradéktalan végrehajtása révén, hogy az uniós költségvetésben nyomon lehessen követni a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos kiadásokat;
43. biztosítsa, hogy a Bizottság valamennyi jelentésében nemek szerint lebontott statisztikák szerepeljenek, valamint hogy a szakpolitikai dokumentumokban következetesen ilyen statisztikákat használjanak, többek között az éves együttes foglalkoztatási jelentés összeállítása során is, a még fennálló, nemek közötti különbségek feltárása és fokozatos megszüntetése érdekében;
44. fokozza a nemek közötti egyenlőség dimenziójának a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz végrehajtásába, nyomon követésébe és értékelésébe való beépítésére irányuló erőfeszítéseket;

¹⁴ Európa Tanács (2005), Final report of the Group of Specialists on Gender Budgeting (EG-S-GB) (A nemek közötti egyenlőség szempontját érvényesítő költségvetés-tervezéssel foglalkozó szakértői csoport [EG-S-GB] végleges jelentése), EG-S-GB (2004) RAP FIN; Egyenlőséggel Foglalkozó Osztály, Emberi Jogok Főigazgatósága, Európa Tanács, Strasbourg, 10. o. Elérhető itt: [Gender budgeting \(A nemek közötti egyenlőség szempontját érvényesítő költségvetés-tervezés\) \(coe.int\)](https://coe.int/gender-budgeting)

45. biztosítsa, hogy az esetleges jövőbeli válságreagálási csomagok és egyéb kezdeményezések kidolgozásának szerves részeként figyelembe vegyék a nemek közötti egyenlőség dimenzióját, az alábbiak révén:
- a) a nemek közötti egyenlőség dimenziójának általános érvényesítése a válságreagálási csomagokkal kapcsolatos jövőbeli jogalkotási aktusokban;
 - b) a nemek közötti egyenlőség dimenziójának módszeres általános érvényesítése a válságreagálás kontextusában és a válságkezelésben;
 - c) a válságreagálás kontextusában arra vonatkozó érdemi elemzés belefoglalása a felidős jelentésekbe és a felülvizsgálati jelentésekbe, hogy a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítése miként valósult meg; valamint
 - d) azon rendelkezésre álló eszközök népszerűsítése, amelyek támogatják a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos megfontolások általános érvényesítését a válságreagálás keretében nemzeti szinten;
46. gondoskodjon a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítése terén való hatékony irányításhoz, koordinációhoz, nyomon követéshez és értékeléshez szükséges struktúrákról és kapacitásról a Bizottság folyamatai keretében, többek között az uniós költségvetést, forrásokat és a többéves pénzügyi kereten belüli, vonatkozó kiadási programokat illetően is.
-

Hivatkozott források

1. Európai uniós intézményközi dokumentum

Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság által 2017. november 17-én kihirdetett, a szociális jogok európai pillére

https://commission.europa.eu/publications/european-pillar-social-rights-booklet_hu

2. Uniós jogszabályok

Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/241 rendelete (2021. február 12.) a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról (HL L 57., 2021.2.18., 17. o.)

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX%3A32021R0241>

3. Tanács

A Pekingi Cselekvési Platform végrehajtásának áttekintéséről elfogadott valamennyi tanácsi következtetés, továbbá a nemek közötti egyenlőségről és egyéb releváns témákról szóló tanácsi következtetések, különösen a következők:

- A Tanács következtetései a nők helyzetének javítását és a nemek közötti egyenlőségnek az előmozdítását szolgáló intézményi mechanizmusok hatékonyságáról (17605/13)

https://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/lssa/139978.pdf

- A Tanács következtetései – A nők és férfiak közötti egyenlőség a döntéshozatalban (14327/15)

[pdf \(europa.eu\)](#)

- A Tanács következtetései – A nemek közötti egyenlőséget biztosító gazdaságok az EU-ban: A következő lépések – A Pekingi Cselekvési Platform 25 éves végrehajtásának áttekintése (14938/19)

<https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14938-2019-INIT/hu/pdf>
- A Tanács következtetései – „A nemek közötti bérszakadék kezelése: a fizetett munka és a nem fizetett ápolási-gondozási munka megbecsülése és megosztása” (13584/20)

[pdf \(europa.eu\)](#)
- A Tanács következtetései – A Covid19 társadalmi-gazdasági hatása a nemek közötti egyenlőségre (8884/21)
- A Tanács következtetései az Európai Számvevőszék 10/2021. sz., „A nemek közötti egyenlőség általános érvényesítése az uniós költségvetésben” című különjelentéséről (12829/21)

<https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-12829-2021-INIT/hu/pdf>
- A Tanács következtetései – A nemek közötti egyenlőség a zavarral küzdő gazdaságokban: középpontban a fiatal generáció (15133/22)

[pdf \(europa.eu\)](#)
- A Tanács (EU) 2022/2296 határozata (2022. november 21.) a tagállamok foglalkoztatáspolitikáira vonatkozó iránymutatásokról. (HL L 304., 2022.11.24., 67. o.)

[EUR-Lex - 32022D2296 - HU - EUR-Lex \(europa.eu\).](#)

4. Elnökségi trió

Trio Presidency Declaration on Gender Equality signed by France, the Czech Republic and Sweden (A Franciaország, a Cseh Köztársaság és Svédország alkotta elnökségi trió által aláírt nyilatkozat a nemek közötti egyenlőségről) (2022. január)

https://www.vlada.cz/assets/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/dokumenty/trio-presidency-declaration-on-gender-equality-france-the-czech-republic-and-sweden-2022-2023_1.pdf

5. Európai Bizottság

2023 Report on equality between women and men in the European Union (2023. évi jelentés az Európai Unióban a nők és férfiak közötti egyenlőségről) (SWD (2023)55final)

[Nemi esélyegyenlőségi stratégia \(europa.eu\)](#)

Az egyenlőségközpontú Unió: a 2020–2025 közötti időszakra szóló nemi esélyegyenlőségi stratégia. (6678/20) (Bizottsági hivatkozás: COM(2020) 152 final.)

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX%3A52020DC0152>

Cselekvési terv a szociális jogok európai pillérének megvalósítására (6649/21 + ADD 1 + ADD 2)

[pdf \(europa.eu\)](#)

Recovery and Resilience Scoreboard Thematic analysis on Equality (A helyreállítási és rezilienciaépítési eredménytábla tematikus elemzése az egyenlőségről), 2023. január

Opinion on gender mainstreaming in budgets at national, regional, and local level in the EU, by the Advisory Committee on Equal Opportunities for Women and Men (A nők és férfiak esélyegyenlőségével foglalkozó tanácsadó bizottság véleménye a nemek közötti egyenlőségnek az Unión belül a nemzeti, a regionális és a helyi szintű költségvetésekben való általános érvényesítéséről) https://commission.europa.eu/publications/opinions-advisory-committee-equal-opportunities-women-and-men_en

6. Európai Parlament

Az Európai Parlament 2022. június 23-i állásfoglalása a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz végrehajtásáról (2021/2251(INI))

7. Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézete (EIGE)

Evidence to action: gender equality and gender mainstreaming in the COVID-19 recovery (Tények és cselekvés: a nemek közötti egyenlőség és a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítése a Covid19-válság utáni helyreállítás során) (9298/23)

Gender budgeting. Mainstreaming gender into the EU budget and macroeconomic policy framework (A nemek közötti egyenlőség szempontját érvényesítő költségvetés-tervezés. A nemek közötti egyenlőség általános érvényesítése az uniós költségvetésben és a makrogazdasági szakpolitikai keretben), 2018

<https://eige.europa.eu/gender-mainstreaming/methods-tools/gender-budgeting>

Gender Impact Assessment: Gender Mainstreaming Toolkit (Nemi szempontú hatásvizsgálat: a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítésének eszköztára), 2016

<https://eige.europa.eu/publications/gender-impact-assessment-gender-mainstreaming-toolkit>

8. Európa Tanács

Final report of the Group of Specialists on Gender Budgeting (EG-S-GB) (A nemek közötti egyenlőség szempontját érvényesítő költségvetés-tervezéssel foglalkozó szakértői csoport [EG-S-GB] végleges jelentése), EG-S-GB (2004) RAP FIN; Egyenlőséggel Foglalkozó Osztály, Emberi Jogok Főigazgatósága, Európa Tanács, Strasbourg, 10. o.

[Gender budgeting \(coe.int\)](https://www.coe.int/t/e/gender/gender_budgeting/gender_budgeting_coe_int.pdf)

Gender Budgeting - Practical Implementation - Handbook CDEG(2008)15 (A nemek közötti egyenlőség szempontját érvényesítő költségvetés-tervezés – Gyakorlati megvalósítás – CDEG(2008)15. sz. kézikönyv) (2009). <https://rm.coe.int/1680599885>

Gender mainstreaming: conceptual framework, methodology and presentation of good practices (A nemek közötti egyenlőség általános érvényesítése: elvi keret, módszertan, valamint a bevált gyakorlatok bemutatása). Strasbourg, 1998.

9. Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD)

A Fejlesztési Támogatási Bizottság nemek közötti egyenlőségre vonatkozó szakpolitikai mutatója

[A DAC nemek közötti egyenlőségre vonatkozó szakpolitikai mutatója – OECD](#)

Draft for discussion - OECD Best Practices for Gender Budgeting (Vitatervezet – Az OECD legjobb gyakorlatai a nemek közötti egyenlőség szempontját érvényesítő költségvetés-tervezés terén) (2022)

[OECD Best Practices for Gender Budgeting](#)

Gender budgeting in OECD countries (A nemek közötti egyenlőség szempontját érvényesítő költségvetés-tervezés az OECD-országokban) (2017)

<https://www.oecd.org/gender/Gender-Budgeting-in-OECD-countries.pdf>

Towards gender-inclusive recovery (A nemek szempontjából inkluzív helyreállítás felé) (2021)

<https://www.oecd.org/coronavirus/policy-responses/towards-gender-inclusive-recovery-ab597807/>

10. Egyesült Nemzetek Szervezete

A Pekingi Nyilatkozat és Cselekvési Platform (A nemek közötti egyenlőségre és a nők társadalmi szerepének megerősítésére vonatkozó ENSZ-menetrend)

<https://www.refworld.org/docid/3dde04324.html>

Az ENSZ egyezménye a nőkkel szemben alkalmazott hátrányos megkülönböztetések minden formájának kiküszöböléséről (CEDAW)

[Egyezmény a nőkkel szemben alkalmazott hátrányos megkülönböztetések minden formájának kiküszöböléséről \(un.org\)](#)